

DOGOTERAPIA czyli zajęcia z psem

Czym jest dogoterapia?

- ▶ Dogoterapia to zajęcia, podczas których towarzyszy dzieciom pies. Już od dawna wiadomo, że kontakt ze zwierzęciem korzystnie wpływa na nasze zdrowie psychiczne, jak i fizyczne. Zwierzę uczy nas bliskości, pomaga nawiązywać kontakty z innymi, uczy okazywania emocji, pomaga znosić samotność, chorobę czy odizolowanie. Zwierzę daje wiele radości i uśmiechu dzieciom. Dzięki takim zajęciom dzieci często zapominają o swoich ograniczeniach czy dysfunkcjach. Zajęcia z psem poprawiają komunikację, wzbogacają słownictwo i mowę. Dzieci przełamują lęki, rozwijają funkcje poznawcze, stymulują zmysły oraz ćwiczą koncentrację.

- ▶ Dogoterapia uczy samodzielności i odpowiedzialności za siebie i psa. Wpływa na stan emocjonalny, łagodzi stres i samotność, relaksuje. Lekcje z psem uczą również tolerancji do innych i akceptacji siebie samego, takimi, jacy jesteśmy. Oczywiście jest również, że zajęcia z udziałem psa lub na temat psa uczą szacunku i innych właściwych postaw w stosunku do zwierząt i ludzi. Wpajają zasady bezpiecznego postępowania z psami oraz wpływają korzystnie na kształcenie emocjonalne.

Rodzaje i formy dogoterapii:

- ▶ AAA (animal assisted activity) , czyli spotkanie z psem (SP) - zajęcia charakteryzują się pełną spontanicznością i brakiem scenariusza do ich prowadzenia. Ich głównym zadaniem jest nawiązanie pozytywnego kontaktu ucznia z psem. Takie zajęcia mają na celu dostarczenie pozytywnych emocji i satysfakcji z obcowania z psem, rozluźnienie atmosfery.
- ▶ AAE (animal assisted education), czyli edukacja z psem (EP) – zajęcia mają na celu usprawnienie sfery intelektualnej i poznawczej dziecka. Ta forma wymaga odpowiedniego przygotowania zajęć oraz wiedzy i umiejętności osób prowadzących – specjalistów danej dziedziny. Pies prowadzony przez specjalistę, uczestnicząc aktywnie w zajęciach motywuje do działania i poprzez stworzenie przyjaznych warunków emocjonalnych zwiększa możliwości przyswajania wiedzy.
- ▶ AAT (animal assisted therapy), czyli terapia z psem (TP) – zajęcia charakteryzujące się indywidualnym podejściem do poszczególnych wymagań i potrzeb uczniów. Jest to zestaw zadań ukierunkowanych na konkretny, zaplanowany cel z zakresu kompleksowej rehabilitacji, do których układana konieczna jest metodyka w porozumieniu ze specjalistą np. lekarzem prowadzącym, rehabilitantem, psychologiem, oligofrenopedagogiem, pedagogiem, itd. Charakteryzuje się indywidualnym podejściem do każdego uczestnika zajęć, jego możliwości i potrzeb.

Wpływ psa na rozwój dziecka

- Zajęcia z udziałem psa wpływają na kilka obszarów rozwoju:

Rozwój motoryczny:

- **Wspomaganie rozwoju motoryki małej.** Celem jest rozwijanie sprawności ruchów rąk oraz rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, np.:
- Przykładowe ćwiczenia:
- Ćwiczenia z zapinaniem psa na smyczy;
- Czesanie psa;
- Głaskanie psa;
- Karmienie psa;
- Masaż psa;
- Nalewanie wody do miseczki;
- Przesypywanie karmy z miseczek;
- Zabawy plastyczne, np. wyklejanie psa, robienie zakładki do książki w kształcie psiej kości
- Zgadywanie przedmiotów należących do psa tylko po dotyku

- **Rozwijanie motoryki dużej**, której celem jest kształcenie sprawności ruchowej, zręczności oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- Przykładowe ćwiczenia:
- Naśladowanie sposobu poruszania się psa;
- Naśladowanie sposobu jedzenia i picia przez psa;
- Ćwiczenia w orientacji schematu własnego ciała, porównywanie budowy ciała psa i człowieka;
- Zabawy w szukanie smakołyków;
- Prowadzenie psa na smyczy;
- Zabawy naśladowcze z psem;
- Zabawy z elementami czworakowania;
- Zabawy z piłką

Rozwój poznawczy:

- Celem jest **rozwijanie percepcji wzrokowo-przestrzennej, rozwijanie świadomości przestrzennej, uczenie orientacji**
- Przykładowe ćwiczenia:
- Grupowanie przedmiotów;
- Ćwiczenia w orientacji własnego ciała, pokazywanie u siebie i psa np. prawa łapa, prawa ręka;
- Porządkowanie zabawek należących do psa;
- Wspólne liczenie przedmiotów należących do psa;
- Zabawy w szukanie smakołyków

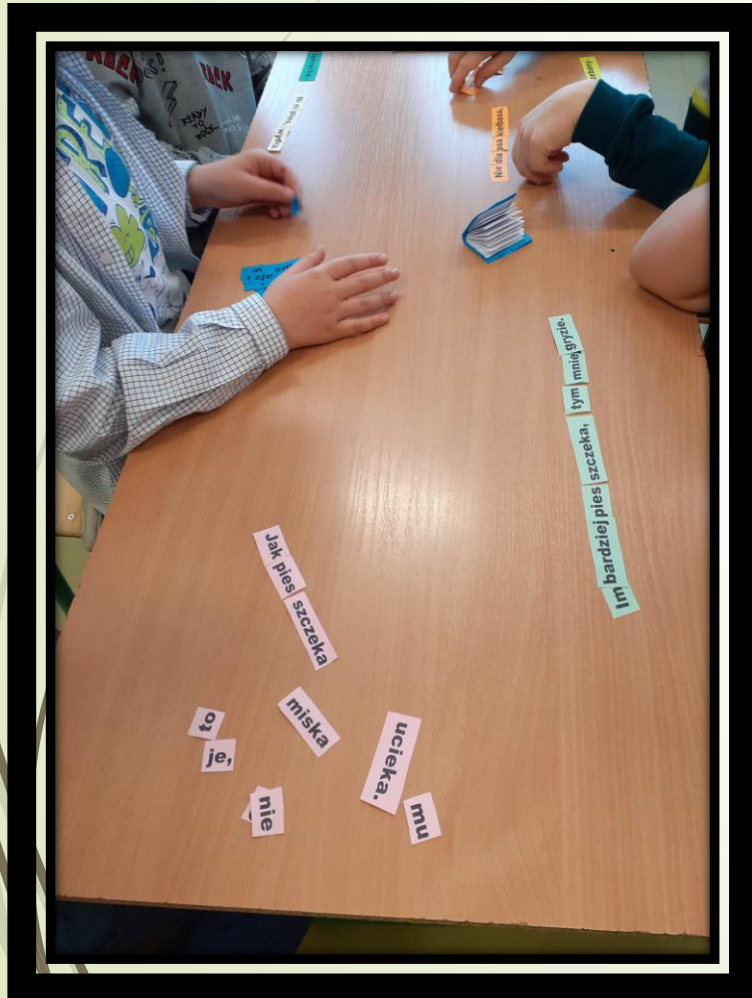

Rozwój społeczno-emocjonalny:

- Celem jest **kształtowanie wrażliwości, odporności emocjonalnej, rozwijanie umiejętności społecznych, tolerancji oraz komunikacji;**
- Przykładowe ćwiczenia:
- Wspólna zabawa i integracja dzieci z psem;
- Nauka wrażliwości dotyczącej krzywdy ludzkiej i zwierząt;
- Wydawanie psu komend;
- Rozwijanie wrażliwości i empatii;
- Przestrzeganie zasad bezpiecznego postępowania z psem;
- Zabawy w grupach kształtujące komunikację

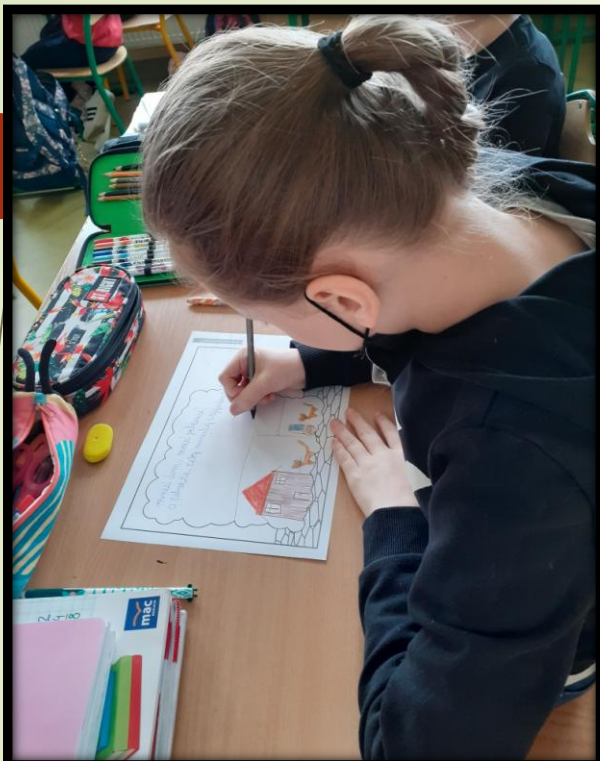
Rozwój mowy, analizy i syntezy słuchowej oraz słuchu fonemowego:

- ▶ Przykładowe ćwiczenia:
- ▶ Ćwiczenia relaksacyjne, np. leżenie obok psa;
- ▶ Naśladowanie odgłosów psa;
- ▶ Wsłuchiwanie się w odgłosy śpiącego psa;
- ▶ Grupowanie przedmiotów wydających te same dźwięki, np. piszczące zabawki należące do psa;
- ▶ Ćwiczenia artykulacyjne, np. naśladowanie odgłosów picia i jedzenia psa, naśladowanie psa, który warczy, oblizuje się;
- ▶ Wyodrębnianie wyrazów w zdaniu, sylab w wyrazie, głosek w słowie, analiza i synteza – rozsypanki wyrazowe oraz wyrazy słyszane

Rozwój umiejętności szkolnych:

- Celem jest **wspieranie rozwoju umiejętności szkolnych, pomoc w nauce i niwelowanie niepowodzeń szkolnych**;
- Przykładowe ćwiczenia:
- Zadania matematyczne z psem w roli głównej, liczenie kości;
- Odwzorowywanie, rysowanie po śladzie;
- Ćwiczenia z umiejętności rozumienia czytanego tekstu;
- Ćwiczenia doskonalące umiejętność pisania;
- Układanie historyjek obrazkowych, wspomagających myślenie przyczynowo-skutkowe oraz wzbogacających słownictwo i mowę

Kontrakt

- ▶ Przed zajęciami warto zapisać i ułożyć z dziećmi kontrakt, który będzie zawierał zasady, jak dzieci powinny zachowywać się podczas zajęć z psem. Należy pamiętać o bezpieczeństwie dzieci oraz psa.

Przykładowy kontrakt:

1. Zanim pogłaskamy psa, pytamy o zgodę właściciela.
2. Witając się z psem powoli dajemy mu rękę do powąchania.
3. Psy głaszczemy otwartą dłonią, spokojnymi ruchami między przednimi łapami, na grzbiecie, brzuszku. Omijamy okolicę głowy, ogona i łap.
4. Psa karmimy za zgodą właściciela, z otwartej dłoni.
5. Nie podnosimy głosu w obecności psa.
6. Pamiętamy, że każdy z nas, nawet pies, może poczuć się źle, szanujemy to.

Możliwości dogoterapii:

- **Zajęcia z psem dobrze wpływają na rozwój psychiczny i fizyczny dzieci;**
- Wzbogacają słownictwo, uwrażliwiają, uczą odpowiedzialności;
- Rozwijają motorykę małą i dużą;
- Zajęcia wpływają pozytywnie na rozwój zmysłów;
- Zabawa w grupie świetnie wpływa na rozwój społeczny, pozwala przełamać wiele barier;
- Dogoterapia pozwala skutecznie przełamać lęk przed psem i zacząć czerpać radość z przebywania z pupilem

Bibliografia:

- A. Franczyk, K. Krajewska, J. Skorupa, *Animaloterapia*, Kraków 2008;
- A. Franczyk, K. Krajewska, J. Skorupa, *Baw się poprzez animaloterapię*, Kraków 2012;
- A. Wrocławska, *Jak pies wpływa na rozwój dziecka?*, Gdańsk 2015;
- A. Kokocińska, *Zooterapia*, Kraków 2017.

POWODZENIA 😊

